

UNGARNDEUTSCHES
BILDUNGSZENTRUM

MNÁMK Német Nemzetiségi Óvodájának Pedagógiai Programja

Wunderwiese
—KINDERGARTEN—
UBZ

Képességfejlesztésen alapuló nemzetiségi anyanyelvű program

2026.

Az intézmény OM azonosítója: 027 939

Fenntartója: Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja Intézményfenntartó és Működtető Közalapítvány

Székhelye: 6500 Baja, Duna u. 33.

Telefon: 79/ 520 930

Email: titkarsag@mnamk.hu

Pedagógiai alapelveink a nemzetiségi intézményegységekben

A nemzetiségi intézményegységek az MNÁMK Külföldi Német Iskola részeként folytatják tevékenységüket, így a magyar előírások betartása mellett pedagógiai szellemiségében, módszereiben és elvárásaiban a nemzetiségi részen is számos területet áthat a német rendszer, ami összeegyeztet a magyar nevelési és pedagógiai elvekkel a gyermekközpontú, kompetenciaorientált, önállóan önmagáért és másokért kiállni kész és képes gyermekek, majd fiatalok nevelésének területein. Tevékenységünk fókuszában áll a német nyelv és kultúra megismerése és elsajátítása, valamint a magyarországi németek kultúrájának és hagyományainak megismerése, ápolása és tovább élésében vállalt szerep, ami nemcsak a nemzetiségi intézményegységben jelenik meg az intézmény nemzetiségi koncepciójában lefektetettek szerint.

Európai értékek mentén, három kultúra vonzásában pedagógiai sokszínűségekre alapozva az a célunk, hogy az MNÁMK falai közt cseperedő gyermekek, majd fiatalok minél több olyan képességgel, ismerettel és jártassággal hagyják el az intézményt, ami felvértezi őket az oktatás következő szintjén vagy majd munkavállalóként egy minél sikeresebb önálló életvezetésre.

Tartalom

B E V E Z E T Ő	5
1. Helyzetkép, óvodánk sajátosságai	5
Hagyományrendszerünk	6
Kapcsolatrendszerünk	7
Küldetésünk	8
Az óvoda személyi feltételei	8
Az óvoda tárgyi feltételei	9
2. Óvodai nevelésünk célja, feladata, rendszere	9
Gyermekeképünk	9
Feladataink	10
Az óvodába lépés feltételei	11
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	11
3. Az óvodai nevelés feladatai	12
Az egészséges életmód kialakítása	12
Az érzelmi, az erkölcsi, az értékorientált közösségi nevelés	12
Óvodánk ünnepei, hagyományrendszerünk	13
Napirendünk	14
4. Óvodai programunk tartalma, tevékenységformák	15
Játék	15
Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	15
Anyanyelvű német nemzetiségi nevelés	16
Nyelvi feladataink az egyes képességfejlesztési területeken	16
Motorikus képességek fejlesztése	16
Mindennapos mozgás	18
Ének, zene, népi játék, tánc	19
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	20
Kommunikációs képességek fejlesztése	21
Magyar anyanyelvi nevelés	22
Verselés, mesélés	23
Kognitív képességek fejlesztése	23
A külső világ tevékeny megismerése	23
Munka jellegű tevékenységek	25
5. Óvodánk kapcsolatrendszere	26
6. Sajátos feladataink, speciális szolgáltatásaink	27

7. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere	28
8. Az érdekvédelem fórumai óvodánkban.....	29
Felhasznált irodalom	30
MELLÉKLETEK	31
Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység.....	31
Gyerekjoga foglalkozás nagycsoportos gyermekeknek	32

BEVEZETŐ

*„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét
és eszét, szaporítja tapasztalatait.*

*Ő azt hiszi; csak játszik.
De mi már tudjuk, mire megy a játék.
Arra, hogy a világban otthonosan mozgó,
eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”
Varga Domokos*

A Magyarországi Németek Általános Művelődési Központját a magyar és német kormány közösen hozta létre a Magyarországon élő német kisebbség oktatásának és kultúrájának támogatása céljából.

Óvodánk a külföldi német iskolával, a nemzetiségi gimnáziummal, a nemzetiségi technikummal, kollégiummal, könyvtárral és a közművelődési egységgel alkotja a művelődési központ intézmény-együttesét.

Az óvoda minden csoportja egynyelvű német nemzetiségi nevelést alkalmaz. Ez egy olyan életmód, mely a német nyelv megélését, a nemzetiségi identitástudat átadását biztosítja. Intézményünk segíti a gyermekeket a hagyományok megismerésében, azok ápolásában, a nemzetiségi identitástudat vállalásában. A német nyelv része a mindennapi tevékenységeinknek.

Pedagógiai hitvallásunk: Az óvodai nevelés alapvető kereteiben a játékot kiemelve spontán és tervszerű tanulással, változatos és élményszerű cselekedtetéssel fejlődjenek a gyermekek képességei, alakuljon személyiségük.

Programunk pedagógiai, pszichológiai megalapozottsága azt jelenti, hogy minden egyes tevékenység a gyermekek életkori sajátosságait, fejlődés és nevelés-lélektani jellemzőit veszi alapul.

Azokból a kutatási megállapításokból indultunk ki, hogy az óvodás gyermekek egy második nyelvet *hasonló* technikákkal, eljárásokkal sajátítanak el, mint az anyanyelvüket. Ebben a folyamatban kiindulási alap a gyermekek mozgásigénye, érdeklődése, kíváncsisága, mintakövetése, utánzókézsége, tevékenysége.

Programunk újszerűségét a *képességfejlesztésen alapuló anyanyelvű német nemzetiségi nevelés* jelenti.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben óvodánk, mint intézmény kiegészítő, szükség esetén hátránycsökkentő szerepet tölt be.

1. Helyzetkép, óvodánk sajátosságai

A Magyarországi Német Általános Művelődési Központ a kisváros lakótelepén helyezkedik el. Óvodánk hat gyermekcsoporttal, az MNÁMK intézményegységeként tölt be német nemzetiségi óvodaként óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő funkciót.

Óvodánk épülete, helyiségei, esztétikusak, vonzóak; tiszta külső és belső környezetben fogadjuk a más-más családi környezetből érkező gyermekeket

Alapelveink

- Szeretetteljes óvodai légkör, elfogadás, tisztelet, megbecsülés
- *Középpontban* a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítése áll oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesül színvonalas nevelésben
- Pedagógiai módszereink a gyermek személyiségéhez igazodnak, mindennapjainkban a játék elsődlegességét hangsúlyozzuk

Hagyományrendszerünk

A gyermekek életének jeles napjai: Születésnap

A csoportok ünnepei

Őszi ünnepkör: A leendő iskolások köszöntése - LEO ünnep, Terményünnep, Márton nap

Téli ünnepkör: Advent, Mikulás, Farsang

Tavaszi ünnepkör: Március 15. Húsvét, Nemzetiségi napok, Anyák napja

Nyári rendezvények: Gyermeknap, Ballagás, „Bagoly-túra”

Jeles napokhoz kötődő projektnapok/hetek

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, minta a gyermek számára.

Nevelőtestületünk minden tagja megfelelő szakképesítéssel rendelkezik, pedagógiai megújulásra törekvő. Testületen belül lehetőséget kínálunk az önállóságra, a kezdeményezésre, innovációra. A másságot, a különbözőséget elfogadjuk, az egyéni értékek pozitív irányú megközelítését erősítjük. Sokrétű módszertani ismerettel rendelkezünk és azokat kompetens módon a belső tudásátadás elve alapján alkalmazzuk.

A gyermekekkel foglalkozó valamennyi felnőtt nevelő magatartásában közvetíti az identitást; a partnerkapcsolaton alapuló nevelési stílust valljuk elfogadhatónak.

Nevelőtestületünk mindig arra törekedett, hogy olyan gyermekeket neveljen, akik érzelmileg gazdagok, a nemzetiséghez való tartozásukban képesek a másságot elfogadni, tolerálni.

Kötődnek környezetükhöz, a nemzetiségi léthez, kultúrához, értékekhez. Igényük az újabb ismeretszerzés, érdeklődők, együttműködők, rá tudnak csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, azok megbecsülésére.

A munkaközösségek tagjai részt vesznek az óvoda szakmai munkájának irányításában, annak tervezésében, szervezésében ellenőrzésében.

A párosok eredményesen kiegészítik egymást, együttműködők. Hat gyermekcsoportban 12 óvónő dolgozik, két pedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár, hat dajka segíti a nevelőmunkájukat.

Az óvodavezető független státuszban van.

Az óvoda kerti, udvari, karbantartó munkálatait az MNÁMK technikai személyzete látja el.

Kapcsolatrendszerünk

A családi neveléssel együtt biztosítjuk a gyermekek fejlődését, ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. A személyes kapcsolattartás és a rendezvények megszervezése mind ezt a célt szolgálja. A közös események, ünnepek a családi hangulat kialakításával, a közös tevékenységekkel is hozzájárulnak a közös öröm átéléséhez.

A szülőket, mint állandó és legfontosabb partnereinket bevonjuk az óvodában folyó nevelési tevékenységbe. A kapcsolatok kialakításában nyitottak, kezdeményezők vagyunk. A szülőkkel és a családtagokkal közös célokat fogalmazunk meg. Tájékoztatjuk őket a magyarországi német óvodai nevelés sajátos céljairól, különös tekintettel a nyelv- és kultúraközvetítés kettős céljáról. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során megkeressük a segítségnyújtás adekvát módját.

Kapcsolatunk az általános iskolánkkal szakmai, baráti, közvetlen.

Az egymásra épülő, közös munka alapja a „*Vorschulprogramm*”.

Az MNÁMK többi intézményegységével folyamatos, hagyománymegtartó, konstruktív a kapcsolatunk.

Szakmai vonatkozásban a városunk két óvodájával és a pécsi Koch Valéria Iskolaközponttal, valamint a törökbálinti „Csupaszív” Óvodával vettük fel a kapcsolatot, így biztosítunk konzultációs lehetőséget.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata, a Magyarországi Német Pedagógiai Intézet, ill. a Goethe Intézet által szervezett német nyelvű továbbképzéseken is alkalmunk van részt venni.

A POK és a Nemzetiségi POK által szervezett ankétokon, továbbképzéseken rendszeresen veszünk részt, a felkínált lehetőségeket szívesen vesszük.

Kapcsolatrendszerünkben a bajai Eötvös József Főiskola Neveléstudományi Kara is jelentős helyet foglal el. A főiskola lehetőséget ad továbbképzéseken, ankétokon, szakmai napokon való részvételre, ami szakmai ismereteinket, elméleti felkészültségünket szélesíti német nyelven.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában nyitott és kezdeményező szerepet vállalunk.

Óvodánk kapcsolatot tart azon intézményekkel, melyek az óvodába lépés előtt és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

Közösségi szolgálatra egyre több diák jelentkezik óvodánkba.

Küldetésünk

„A gyermeket tisztelettel kell fogadni,

szeretettel kell felnevelni

és szabadságban kell elengedni.”

/Vekerdy Tamás/

A gyermekek személyiségéből kiindulva olyan nyugodt, derűs, családi légkört biztosítunk, ahol a gyermekeket szeretet, tisztelet övezi.

Mivel ebben az életszakaszban a gyermekek a tapasztalataikat, érzelmeiket, vágyaikat tevékenységeiken keresztül fejezik ki, ezért ennek a teljes nevelési időben teret biztosítunk.

Ahhoz, hogy a gyermek egyedi fejlődésében kibontakozzon, védelemre, figyelemre, elismerésre, szabadságra és biztonságra van szüksége. Olyan szabályokra, határookra, mintára, modellekre is szüksége van, melyek támogatják fejlődési törekvéseiben.

Ezen a területen nagy a felelősségünk abban, hogy a szülőkkel együtt közös nevelési elveket fogalmazzunk meg, alkalmazzunk, hiszen az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Óvodai programunk erőforrásai

Az óvoda személyi feltételei

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszer, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja a gyermekek fejlődésének alapvető feltételeit.

A Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Bajai Tagintézményének szakemberei végzik a fejlesztést az alábbi területeken:

- logopédiai ellátás
- Tanoda, a szakszolgálatnál biztosított
- gyógytestnevelés heti egy órában a tornaszobában
- egy óvónő fejlesztő pedagógus szakvizsgával rendelkezve segíti a különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni fejlesztését

A gazdasági ügyeket az MNÁMK Gazdasági Hivatala végzi, a konyhát a Vital Catering Kft. üzemelteti.

Nyelvi nevelőmunkánk eredményes megvalósításához gyakornokokat, önkénteseket szívesen fogadunk.

Az óvoda tárgyi feltételei

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda udvara úgy készült el, hogy a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja, mozgásigényüket kielégíti. A játékeszközök igazodnak a változó testméretükhöz, így biztosítják egészségük megőrzését, fejlődését.

A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. A gyermekek által használt játékokat számukra hozzáférhető módon helyeztük el.

Az óvoda hat csoportszobája világos, jó elrendezésű, 15, 20, 25 gyermek befogadására alkalmas. A nagy érdeklődés megkívánja a rendelkezésünkre álló terek kihasználását, a gyermekek óvodai életének átgondolt szervezését.

2. Óvodai nevelésünk célja, feladata, rendszere

Gyermekeképünk

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, valamint azt, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön.

Legyen érdeklődő, nyitott a német nyelv megismerésére. Érdeklődéssel vegyen részt a német nyelvi kultúra köré szerveződött hagyományaink és szokásaink elsajátításában.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások- beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is- együttesen határozzák meg.

Ezek elérésére a gyermeket megbecsülő, szerető, óvó-védő környezettel; az óvoda derűs, nyugodt légkörével; helyiségeink, tereink esztétikus, praktikus elrendezésével törekszünk.

Céljaink

- a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése
- személyiségük kibontakoztatása az életkori, az egyéni sajátosságok az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével
- a német nemzetiség még élő szokásainak megismertetése, nyelvének, kultúrájának ápolása, az önazonosság megőrzése, a hétköznapi tevékenységekben és az ünnepeinken
- a nemzeti identitás erősítése, a nemzetiségi hagyományok átörökítése közös feladatunk szoros együttműködésben a családokkal

Feladataink

- a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése
- egyenlő esély biztosítása a színvonalas neveléshez
- a gyermekek sokoldalú képességfejlesztése
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- tevékenységrendszerünkkel a gyermekek környezettudatos magatartásának elősegítése
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz.

Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, a melyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához

♦ Játék

A kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Az óvodás gyermek a külvilágból és a saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A szabad játék elsődlegességét valljuk, mely a napirendben és a játékos tevékenységsszervezésekben is megmutatkozik.

Utánozható mintát adunk a különböző játéktevékenységekben.

Jelenlétünkkel lehetővé tesszük a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

A játékot alapvető és legfőbb tevékenységformának tekintjük.

Segítjük a gyermekeket abban, hogy a játék minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon. Fontosnak tartjuk a szabad választás, döntés képességének kialakítását, erősítését a játéktevékenységek közben is, a folyamatos megerősítést, mely a pozitív érzelmi töltés megtartását segíti.

♦ Anyanyelvű nemzetiségi nevelés

Különböző interakciókban a kommunikációs helyzet felismerését, szerepnek megfelelő nyelvhasználatot biztosítunk.

A nemzetiség szokásainak, hagyományainak megismertetéseivel, a szellemi, tárgyi kultúrából ismereteket közvetítünk.

♦ Motorikus képességek fejlesztése köréből

Mindennapos testnevelés

Ének, zene, énekes játék

A mozgásos népi gyermekjátékokkal hagyományt ápolunk.

♦ Rajzolás, mintázás, kézimunka

A térbeli tájékozódó és rendező képességet, komponálási, képolvasási ítélnőképességet alakítjuk az esztétikai érzék fejlesztésével.

A különböző technikákban nemzetiségi sajátosságokkal ismertetjük meg a gyermekeket.

Teret adunk az alkotóképesség fejlődésének.

♦ Anyanyelvi, értelmi fejlesztés

Az anyanyelvi nevelés az óvodai nevelőtevékenység egészét áthatja.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás irányításával személyre szabott, pozitív értékelésével segítjük a gyermeki személyiség fejlődését.

♦ A munka jellegű tevékenységek eredményeként a gyermekek szívesen vállalnak feladatokat, egyéni megbízást.

Az óvodába lépés feltételei

Óvodánk nemzetiségi intézményként a 3. életévüket betöltött nemzetiségi származású és az anyanyelvű német nemzetiségi nevelés iránt érdeklődő szülők gyermekeit fogadja.

Az óvodai felvételekről, az esetleges elutasításról írásban értesítjük a szülőket, minden esetben megkeresve számukra a férőhelyet biztosító óvodát. Túljelentkezés esetén az intézményvezetés által jóváhagyott prioritáslista lép életbe. A fellebbezések elbírálása a fenntartó hatáskörébe tartozik.

A beiratkozást megelőzően nyílt napot szervezünk leendő óvodásaink számára.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, a családi nevelés és az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor vége felé eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához

A testileg egészségesen fejlődő gyermek
eljut az első alakváltozáshoz, megkezdődött a fogváltása
teste arányosan fejlett, teherbíró
mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra *képes*
mozgását, viselkedését, testi, lelki szükségleteit szándékosan irányítani *képes*.
érzékszervei épek

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek
érdeklődésével, nyitottságával készen áll az iskolába lépéshez
a tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez
érzékelése, észlelése tovább differenciálódik
különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciációnak,
a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának
megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem
fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele
a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett kialakulóban van az elemi fogalmi
gondolkodása is

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni
- minden szófajt használ

- különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot
- tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat
- végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről

Az óvodáskor végére a szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek

egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését feladattudata kialakulóban van, ez a feladat megértésben, feladattartásában a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív- elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben

3. Az óvodai nevelés feladatai

Az egészséges életmód kialakítása

Az egészséges életmód alakítása, az egészséges életvitel igényének megalapozása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezt a gondozási szokásrendszer kialakításával, a testi szükségletek és mozgásigényük kielégítésével kívánjuk elérni.

Fontosnak tartjuk a gyermekek egészségének védelmét, edzettségük biztosítását.

Az óvodába lépés pillanatától biztosítjuk az önálló testápolás, étkezés, öltözködés szervezetségét. Ebbe a tevékenységbe elengedhetetlen a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak együttműködő képessége.

Az étkezési szokásokat részben a folyamatosság módszerével alakítottuk ki. Ez a reggeli és uzsonna időre vonatkozik. A menüt az intézmény konyhájáról szállítják át, a dajkák, tálalnak és mosogatnak.

Az érzelmi, az erkölcsi, az értékorientált közösségi nevelés

A gyermekek érzelmi biztonságának megteremtéséhez derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkört és állandó értékrendet biztosítunk. Erkölcsi tulajdonságaik, akaratuk, egészséges énérvényesítő képességük fejlődéséhez következetes szokás-normarendszert alakítunk ki. Ehhez biztosítjuk a közös élményeken alapuló tevékenységeket.

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Feladataink:

- a gyermekek egyéni szokásainak megismerése, azok tiszteletben tartása
- a szülőkkel is megismertetjük, az általunk biztosított feltételeket az egészséges életmód szokásrendszerének kialakításához
- a szülőket tájékoztatjuk az óvodai szokások elfogadásáról, következetes betartásáról; valamint a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokról

- a gyermekeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól

Lehetővé tesszük a gyermekek különböző mozgáshelyzetekben való szabad választását, ehhez biztosítjuk a feltételeket.

Megismertetjük a szülőkkel városunk sportegyesületeit.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén:

A gyermekek a szokásrendszernek megfelelően önállóan tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.

Vigyáznak a tisztálkodási eszközökre, önállóan használják a papír zsebkendőt tüsszentésnél, köhögésnél.

Önállóan döntenek az ételek mennyiségének megválasztásában, készségszinten használják az evőeszközöket.

Esztétikusan terítenek.

Naposi teendőket látnak el.

Önállóan öltözködnek, ruhájukat ki- begombolják, összehajtják.

Ágyneműjüket önállóan összehajtják.

Környezetükben igyekeznek rendet tartani.

Igényesek saját magukra és környezetükre.

Óvodánk ünnepei, hagyományrendszerünk

Nevelőmunkánkban az élményekre épülő közös tevékenységeket tartjuk fontosnak.

Erre az alapelvre építünk az óvoda ünnepei, rendezvényei szervezésekor.

Itt is érvényesül az az elvünk, hogy a német nyelv elsajátítása az óvoda és a családok közös feladata. A magyarországi németek hagyományait ápoljuk a gyermekek aktuális életkörülményeinek figyelembevételével. Óvodánk napirendjében a rituáléknak, a nyelv és a kultúra közvetítését szolgáló kezdeményezéseknek meghatározott helye van.

A gyermekek nyitottságára építve ahhoz segítjük hozzá őket, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldről és családhoz való kötődés alapja.

Ünnepeink, rendezvényeink egy nevelési évben

A gyermekcsoportok ünnepei

Születésnap

Mikulás

Adventi gyertyagyújtás

Farsang

Húsvét

Anyák napja

Gyermek-nap

A gyermekcsoporton belüli ünnepek tartalma

Mozgás, mozgásos játékok

Énekes gyermekjátékok, körjátékok, hangszeres drámajátékok, tánc

Mesék, versek, mondókák, mesedramatizálás
 Jókívánságok
 Saját készítésű, változatos technikával készült igényes ajándékok
 A gyerekekkel közösen elkészített sütemények

Az óvodai gyermekcsoportok közös ünnepei
 LEO ünnep
 Terményünnep
 Márton nap
 Adventi hangverseny
 Farsang
 Ballagás
 „Bagoly-túra”

Óvodásaink részvétele az MNÁMK ünnepein
 Tanévnyitó ünnepély
 Adventi hangverseny
 Sváb bál

Napirendünk

A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

Napirendünket a folyamatosság, rugalmasság jellemzi, mely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez.

A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására törekszünk, a játék kitüntetett szerepét figyelembe véve.

Az óvodai mindennapokban törekszünk a személyes interakciókra, helyet, időt biztosítunk az élıszavas mesének és biztosítjuk a közösségi játékélményt.

Programunk napirendje

Óvodánk napirendjében a rituálénak, a nyelv és a kultúra közvetítését szolgáló kezdeményezéseknek meghatározott helye van.

Időtartam	Tevékenység
7 - 9	A gyermekek fogadása
9 - 10 ³⁰	Játék, folyamatos reggeli Kezdeményezések
10 ³⁰ - 11 ³⁰	Játék, foglalkozások Játék, mozgás a szabadban Séta, levegőzés
11. ³⁰ - 13	Terítés; ebéd; munka jellegű feladatok
13 - 14. ³⁰	Pihenés, alvás mesével, altatóval
14 ³⁰ - 15 ¹⁵	Uzsonna, munka jellegű feladatok

15¹⁵ – 17⁰⁰

Játék, kezdeményezés

A napirendben megvalósuló tevékenységek közben a komplexitás megvalósítására törekszünk.

4. Óvodai programunk tartalma, tevékenységformák

Játék

A játékhoz megfelelő helyet, esztétikus és egyszerű; alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat, eszközöket, játékeszközöket biztosítunk a gyermekek számára. A megfelelő csoportlégkör, hely, idő, eszközök, élmény-tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtásával biztosítjuk a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékhoz, a szimbolikus játékhoz, a szerepjátékokhoz, konstruáló és szabályjátékokhoz a feltételeket. Eközben tudatos jelenlétünk biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Igény szerint együtt játszunk, támogatunk, indirekt reakcióinkkal serkentjük, ösztönözzük a különböző játéktevékenységeket.

Gyermeki tevékenységek

- Változatos tevékenykedés a klasszikus óvodai játékfajtákban
- Szituációs - szimulációs játékok
- Érzékelőjátékok
- Én- kép fejlesztő játékok
- Csoportalakító játékok
- Társas játékok
- Nyelvi, didaktikus játékok
- Csapatversenyek
- A természetet, környezetet vizsgáló játékok

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

A gyermekek

- szerepeket idéző tevékenységeket végeznek
- közös játékot kezdeményeznek társaikkal
- képesek a játékban szerepcserére
- kitartóan, hosszú ideig képesek egy témában játszani
- élvezik a szabályjátékokat, képesek a normákat betartani
- interakciójuk gazdag, kultúrált, érthető
- egymás játékát kiegészítik, segítik
- saját ötleteik alapján próbálkoznak játékeszközök készítésével, azokat alkalmazzák

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A gyermekek tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, és ezáltal fejlődnek. A szociális és intellektuális tanulási képességek fejlődését az óvodai nevelés-oktatás felerősíti. Az óvodás gyermek értelmi képessége: észlelése, érzékelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása leginkább a játékon

keresztül fejlődik. Ehhez olyan szervezett tanulási helyzeteket teremtünk, melyekben az óvónő irányítja a tapasztalatszerzést.

A spontán és szervezett tanulási helyzetekben a szándékos figyelem erősítését segítjük a figyelem terjedelmének, tartalmának növelésével. Erősítjük a felismerés képessége mellett a felidézést. A szemléletes, képi gondolkodás erősítésével megalapozzuk az elemi, fogalmi gondolkodást.

Anyanyelvű német nemzetiségi nevelés

Feladataink:

- Folyamatosan fejlesztjük nyelvi kultúránkat (önképzés, továbbképzés).
- Beszédünk a gyermek számára követésre méltó, változatos, szemléletes,

Az óvónő - gyermek kapcsolatából adódó feladataink

- Pozitív megerősítéssel motiváljuk a gyermekek nyelvelsajátítását.
- Figyelemmel kísérjük a gyermekek egyéni beszéd-sajátosságait, a beszédfejlődés ütemét; ez lesz az egyéni német nyelvi fejlesztés alapja
- Igyekszünk megérteni az alig beszélő, nehezen megszólaló gyereket, alkalmat keresünk a szóbeli aktivizálásukra
- Figyelünk a nyelvi keveredésre
- Minél több lehetőséget biztosítunk a gyermekek szókincsének, mondatalkotó készségének, kifejezőkészségének fejlesztésére, a passzív nyelvi ismeretek aktivizálására.

Nyelvi feladataink az egyes képességfejlesztési területeken

Motorikus képességek fejlesztése

- Sokféle mozgástevékenységben a beszéd észlelésén és értésén keresztül valósítjuk meg a nyelvi fejlesztést.
- Tevékenykedtetéssel a megértés szemléletes segítségével gyarapítjuk szókincsüket.
- Zenei képességfejlesztés során megismertetjük őket a nemzetiségi kultúra zenei sajátosságaival: zenei hangsúlyok, mozgásformák, speciális mozgások.

Rajzolás, mintázás, kézimunka

- Változatos technikák megismerésével, alkalmazásával, az eszközök, műveletek, folyamatok megnevezésével gyarapítjuk szókincsüket.

Kommunikációs képességek fejlesztése

- Kommunikációs helyzetekben elsősorban a válaszadó, szituatív szerepkör gyakorlására biztosítunk lehetőséget.
- A nemzetiségi nyelvi kultúrából is megismertetjük a gyerekeket mesékkel, versekkel, mondókákkal, történetekkel.

Kognitív képességek fejlesztése

- Biztosítjuk számukra, hogy tapasztalati úton gyűjtsenek ismereteket az évszakokról, állatokról, növényekről, emberekről.
- Aktív szókincsüket gyarapítjuk a tapasztalás, megértés, emlékezés folyamataiban.

Feladataink a nemzetiségi ismeretek köréből

Lakóhely, emberek témakörben

- Megismertetjük velük a nemzetiségi épületeket, intézményeket szűkebb, tágabb lakóhelyükön. (múzeum, kiállító terem stb.)
- Tapasztalati úton szereznek ismereteket nemzetiségre jellemző növényekről, virágokról, állatokról, népi kismesterségekről.

Szellemi kultúrából

- Megismertetjük a gyermekeket helyi gyűjtésekből származó mondókákkal, köszöntőkkel, dalokkal, népi játékokkal, hangszerekkel.

Tárgyi kultúrából

- Tapasztalás, szemléltetés útján megismerkednek mezőgazdasági munkákkal, nemzetiségi vidéken. (falusi udvar, jellegzetes gazdálkodás, szüret, kukoricamorzsolás, vetés, betakarítás, stb.)
- Megismernek népviseleteket, egyes darabokat használnak az óvodai mindennapok során is (játékban, ünnepen).
- Tárgyi emlékeket gyűjtenek a családok bevonásával, ezeket elhelyezzük a csoportszobában.
- Népi gyermekjátékokat készítenek nagyszülők, szülők óvónők segítségével.
- Óvodai tevékenységeikben alkalmazzák a nemzetiségre jellemző anyagokat, technikákat. (szalma, toll, vessző, agyag, fonal; hímzés, fűzés, szövés, fonás stb.)

Identitástudat kialakításához

- Megismertetjük őket nemzetiségi hagyományokkal, dalokkal, táncokkal, rigmusokkal, játékokkal.
- Nemzetiségi ünnepekre népviseleti ruhát viselnek.
- A régi konyhaművészet megismerését összekapcsolják a modern táplálkozással (sütés, gyümölcsök felhasználása - szárítás, aszalás, lekvárkészítés, ízesítés jellegzetes fűszernövényekkel, rozmaring, kapor)
- Ünnepekre nemzetiségi sajátosságokat hordozó ajándékot készítenek.

Módszertani alapelveink

- Következetes német nyelvhasználat minden beszédhelyzetben.
- Az egyéni beszédfejlődés, életkori sajátosságok figyelembevétele.
- A játékoság érvényesítése.
- Feltételek biztosítása a kommunikációs helyzetnek megfelelő viselkedéshez, a szóbeli kifejezőkészség, a folyamatos beszéd gyakorlásához.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Ismerik és megnevezik németül a testrészeket, megértik és alkalmazzák a testsémával kapcsolatos névutókat, irányokat.
- Társas helyzetekben német nyelven kezdeményeznek mozgásos játékokat.
- Életkori sajátosságuknak megfelelően ismernek dalokat, körjátékokat, gyermekjátékokat.
- Tájnyelven is ismernek dalokat, körjátékokat.
- Felismerik a német zene jellemzőit, alkalmazzák zenei tevékenységükben. (jellegzetes mozgások, térformák, zenei hangsúlyok)
- Ismernek jellegzetes népi nemzetiségi hangszereket. (szájharmonika, harmonika, fúvós hangszereket)
- Rajzolásukban, manuális készségfejlesztő tevékenységeikben németül

- megneveznek, alkalmaznak tárgyakat, eszközöket, munkafolyamatokat, formákat, színeket.
- Tudnak a kommunikációs helyzetnek megfelelően viselkedni. (egyszerű kérdések, válaszadó szerepkör minden helyzetben).
- Különbséget tesznek a nyelvhasználatban (német, magyar).
- Ismernek, önállóan mondanak verseket, mondókákat német nyelven, tájnyelven is.
- Aktívan részt vesznek német mesék dramatizálásában.
- Megneveznek tárgyakat, dolgokat, épületeket.
- Megneveznek növényeket, állatokat, évszakokat.
- Matematikai tevékenységekben németül számolnak, értik, végrehajtják, a feladatokat.

Motorikus, képességek fejlesztése

Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, az egészséges életvitel kialakulásához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei:

spontán, aktív, szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység
 irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
 szervezett mozgásos tevékenység

Feladataink:

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan megjelennek az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. Ennek részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. Spontán és szervezett mindennapos alkalmazásuk kedvezően hat a kondicionális képességek közül az erő és az állóképesség fejlődésére, a teherbírásra. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában.

A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában, vagy a játszóudvaron valósul meg.

Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Az egészség megóvása, a megfelelő mozgáskultúra fejlesztése, ehhez

- megteremtjük a feltételeket a gyermekek szervezetének teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességének növeléséhez.
- megfelelő helyet, időt, alkalmat, eszközöket biztosítunk mozgástapasztalatok szerzésére.

Gyermei tevékenységek:

Játékok

Szerep, utánozó játékok

Szabályjátékok

Fogójátékok

Labdajátékok

Versenyek, sorversenyek

A mozgásfejlesztés megvalósítása

Gimnasztika

Padgyakorlatok

Járás

Futás

Ugrás

Támasz, függés

Egyensúlygyakorlatok

Gurulás, guruló-átfordulások

Kéziszer-gyakorlatok

Dobások

Labdagyakorlatok

.

Módszertani alapelveink

- A gyermekek egyéni szükségleteinek és képességeinek figyelembevétele
- A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe
- Cselekvéses tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén:

A mozgásos tevékenységek hatására fejlődik

- pozitív énképük
- önkontrolljuk, érzelemszabályozásuk
- szabálykövető társas viselkedésük
- együttműködő, kommunikációs képességük
- problémamegoldó gondolkodásuk, mely a tanulási képességek fejlődéséhez vezet

Megszeretik, igénylik a mozgást, elfogadják az óvónő irányítását, de önállóan is képesek szabályjátékokat, futó-, fogójátékokat játszani.

Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.

Mozgástapasztalatokat szereznek minden területen.

Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak, tájékozódó képességük térben és időben is fejlődik.

Képesek a szabályok pontos betartására.

Ének, zene, népi játék, tánc

Feladataink:

A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak, egyben felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

A népdalok éneklése, hallgatása segíti a néptáncok és népi játékok, hagyományok megismerését, tovább élését, elősegítik a zenei anyanyelv kialakulását.

Énekes, népi játékokkal a gyermekek esztétikai érzékét fejlesztjük

Zenei képességeiket fejlesztjük az alábbi területeken:

- a magasabb és mélyebb hangok felismerése
- a halk és hangos közötti különbség megfigyelése, felismerése, alkalmazása
- dallam felismerése dúdolásról, hangszerről
- különböző hangszínek felismerése (zörejek, hangszerek)
- néhány hangszer hangjának és játékmódjának megismerése
- az egyenletes lüktetés és dalritmus megkülönböztetése és összekapcsolása
- dallambújtatás
- zenehallgatással élményhez juttatjuk a gyermekeket

Gyermeki tevékenységek

Felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

Módszertani alapelveink:

Igényesen válogatunk a magyar kortárs művészeti alkotások közül.

Fejlesztjük a gyermekek zenei képességeit és zenei kreativitásuk alakítását.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző állami, egyházi, jeles- ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével korosztályi sajátosságokra építünk.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a mindennapi tevékenységük részévé válik, a felnőtt minta spontán utánzásával
- Számos dalt és mondókát biztonsággal csoportosan és egyénileg is előadnak; azokat elkezdni is képesek
- A magas és mély éneklés közti különbséget felismerik, önállóan alkalmazzák
- Halkan és hangosan énekelnek, tapsolnak, beszélnek
- A dallamot felismerik dúdolásról, hangszerről
- Ismerik az egyes hangszerek hangját, képesek azok megszólaltatására
- Az egyenletes lüktetést a dal ritmusától megkülönböztetik
- A dalok, mondókák ritmusát összekapcsolják
- Szöveges ritmusmotívumokat tapsolnak vissza
- Szép testtartással, kézfogással járnak körbe
- Térformákat alakítanak ki az óvónő segítségével

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszköze a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka, valamint a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés.

Feladataink:

Az óvodai nevelésben törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

Az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosítunk a gyermekek ábrázoló tevékenységéhez. Megismertetjük az eszközök használatát, a különböző anyagokat, az anyagok, a rajzolás, a festés, mintázás és kézi munka különböző technikai lap elemeit, eljárásait.

Feladatunk az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, a fenntarthatóságra nevelés.

- A gyermekek vizuális kultúrájának fejlesztése érdekében megfigyelési, tapasztalatszerzési lehetőségek és élmények biztosítása.
- Eszközök és anyagok tulajdonságainak és a velük való bánásmódnak a megismertetése.
- A gyermekek képi-plasztikai kifejező nyelvének fejlesztése egyéni érettségi szintjükhöz igazodó differenciált fejlesztéssel.
- A vizuális képességek fejlesztése
- Kreativitásuk érvényre jutásának segítése.
- Az esztétikum iránti vonzódás megalapozása esztétikus környezet biztosításával, pozitív megerősítéssel.

- Műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel is segítjük a gyermeki személyiség fejlődését.

Gyermeki tevékenységek

Alkotásaik a belső képek gazdagítására épülnek.

A tevékenységek az egyéni fejlettségükhöz, képességeikhez igazodva segítik a

- képi-plasztikai kifejezőképesség
- komponáló-, térbeli tájékozódó-és rendezőképesség alakulását
- a gyermeki élmény-és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejeződését
- a gyermekek térforma-és szín képzeinek gazdagodását
- képi gondolkodásuk fejlődését
- esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakulását.

Építés:

- Az építés által létrehozható alakzatokkal, a gyerekek alapvető térbeli tapasztalatokat szereznek.
- Megjelenik a gyermekek környezetalakításban történő aktív közreműködése.

Képalakítás:

- Megjelennek a többalakos térbeli kompozíciók.
- A gyerekek önállóan készítik, fejezik be munkáikat.
- Megnézegethetik egymás munkáit.
- Szabadon megválaszthatják a színeket, anyagokat, technikákat, eszközöket. Lehetőségük van az élményeken és egyéni tapasztalatokon alapuló önkifejezésre.
- Készíthetnek játékeszközöket, bábokat, ajándéktárgyakat.
- A plasztikai munka során megjelenik a formák tagolása, a formai jellemzők kifejezése.
- Folyamatosan részt vesznek rajzpályázatokon.

Módszertani alapelveink

- Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását
- Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, érzelmi dominanciáját, hangulati állapotát.
- A differenciált bánásmód elvében érvényesítjük az egyéni adottságokat, az egyéni fejlődési ütemet.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Örömet lelik az önálló alkotásban.
- Sokféle tapasztalattal rendelkeznek terek kialakításában.
- Képesek a tárgyak főbb formai jellemzőinek megnevezésére.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket.
- Formaábrázolásuk változatos.
- Próbálkoznak az egyszerű mozgások jelzésével.
- Önállóan és csoportosan is készítenek játékokat, kellékeket.
- Önállóan díszítik környezetüket.

Kommunikációs képességek fejlesztése

Magyar anyanyelvi nevelés

Feladataink

Beszélő környezet, helyes mintaadás

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés

A magyar anyanyelvi nevelésnek, fejlesztésnek meghatározott helye van az óvodai nevelésünkben:

a hétfő délelőttönkénti „beszélgető-kör”

az altatás előtti mesehallgatás

a testnevelés foglalkozások

a magyar nemzeti ünnepek

beszoktatás

veszélyhelyzet elhárítása

Az óvónő - gyermek kapcsolatából adódó feladataink:

- Figyelembe vesszük az egyéni beszédfejlődés ütemének különbségeit.
- Igyekszünk megérteni az alig, vagy keveset beszélő gyermeket, alkalmat keresünk a szóbeli aktivizálásra.
- Idejében felismerjük a beszédhibákat, rosszul képzett hangokat, szükség szerint igénybe vesszük a logopédus segítségét.
- Minél több lehetőséget biztosítunk a gyermekek szókincsének gyarapítására
- Meghallgatjuk a gyermekeket, figyelmet fordítunk kérdéseikre, megfelelő válaszokat adunk azokra
- Fenntartjuk a gyermekek természetes beszéd-és kommunikációs kedvét

Gyermeki tevékenységek

- *játékban* kialakult társas kapcsolatokkal fejlesztjük a beszédet, lehetőséget teremtünk párbeszédek kialakulására vagy csoportos beszélgetésbe való bekapcsolódásra
 - *gondozási* tevékenységeink közben folytatott beszélgetésekkel elősegítjük a pozitív érzelmi kapcsolat kialakulását, elmélyülését
 - szerep- vagy szituációs, ill. didaktikus játékok során a gyermek felismeri és gyakorolhatja a különböző beszédhelyzetekhez illő beszédmódokat
 - nyelvi játékaiknak közvetlen beszédfejlesztő céljuk van; ezek mozgásra, cselekvésre, motiváltságra építve szolgálnak az összefüggő beszéd és a párbeszéd fejlesztését;
 - a tanulási folyamatok során kiemelkedő fontosságú a helyes, pontos nyelvhasználat, a szóbeli megerősítés
- munka jellegű tevékenységek szükségessé teszik a gyermekek folyamatos, szóbeli kapcsolatát társaikkal ill. a felnőttekkel

Módszertani alapelveink

- Állandó nyelvhasználat (kommunikáció); beszédhelyzetek
- Modellnyújtás (óvónő, felnőttek)
- Egyéni képességfejlesztés az életkori sajátosságok figyelembevételével
- Nyugodt, szeretetteljes légkör kialakítása
- Játékosság, a tevékenységek hangulati és tárgyi feltételeinek biztosítása
- A folyamatos beszéd, a szóbeli kifejezőkészség fejlődésének, a tanulás optimális feltételeinek biztosítása

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Érzékeli és megkülönbözteti a két nyelv sajátosságait

- Szókincsük gazdag, árnyalt
- Bátran, választékosan fejezik ki magukat, beszédfigyelmük kialakulóban van

Verselés, mesélés

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek, ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékeztük, képzeletük, szókincsük.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Képi és konkrét formában a bábozás, a dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Az előszavas meséket tudatosan, gyermekközpontúan, a korosztály, a csoport és az egyéni fejlettségi szint figyelembevételével választjuk ki.

A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermekeket a ráhangolódásra, a mesék befogadására.

A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermekek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Gyermeki tevékenység

- Saját mese-és versalkotásuk, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálása az önkifejezésük egyik módja
- Bábozás, dramatizálás, képeskönyv nézegetés közben beszélgetést kezdeményeznek, felidéznek a már megismert kifejezéseket, szófordulatokat
- Szívesen hallgatják a mesét, verset, önállóan is *kitalálnak meséket*, történeteket, kis *versikéket* "költenek"

Módszertani alapelveink

- A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan klasszikus és kortárs művekből egyaránt választunk. Szerepelnek a repertoárunkban népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, klasszikus és kortárs irodalmi művek, valamint más népek, nemzetiségek meséi.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek igénylik, önként kérik a vers - mese ismétlését.
- Segítenek a mesélés feltételeinek kialakításában.
- Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik.
- A mesei motívumok bábozása, dramatizálása, képi megjelenítése kedvelt tevékenységüké válik

Kognitív képességek fejlesztése

A külső világ tevékeny megismerése

Feladataink:

- Lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára a minél több érzékszervvel való tapasztalásra, kíváncsiságuk, érdeklődésük kielégítésére.
- Alkalmat biztosítunk folyamatos megfigyelésre, tapasztalatszerzésre, gyűjtésre, tevékenykedtetésre; a természetvédelemmel való találkozásra.
- Lehetővé tesszük számukra a környezet tevékeny megismerését.
- Elegendő alkalmat biztosítunk számukra a környezet tevékeny megismerésére, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra, a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Nagy hangsúlyt helyezünk a fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.
- Elősegítjük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Képességeiket az alábbi területeken fejlesztjük:

- Tapasztalás
- Emlékezés
- Megértés
- Konstruálás .
- Ítéliképesség

Gyermeki tevékenységek

Tapasztalatot szereznek

A szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól.

- Játékok a családról, a család tagjairól, azok szerepéről, feladatairól, a szülők foglalkozásáról.
- Megjelenítik az általuk ismert foglalkozásokat.

Külső helyszínen tartott foglalkozások során

- Tájékozoódnak a környékükön: intézmények, középületek, üzletek.
- Megismerik szülőföldjüket, az itt élő emberek szokásait, hagyományait, a tárgyi kultúra értékeit; megtanulják ezek szeretetét, védelmét.
- Megismerik az összefogást, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét.
- Gyakorolják a helyes közlekedést, megfigyelik a közlekedési eszközöket.
- Megfigyelik a napszakokat, évszakokat, környezetük növényeit, gyümölcsseit.
- Megismernek néhány ház körül élő állatot, azok hasznát, életmódját, kicsinyeit, néhány vadon élő állatot.
- Megismerik az emberi testet, részeit.
- Megfigyelik az érzékszervek funkcióit.
- Elsajátítják a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásait

Emlékezés:

- Felelevenítik a közösen végzett tevékenységek fogalmait, sorrendjét (sütés, lekvár főzés, saláták készítése).
- Felismernek állatokat képekről - erdők, mezők madarai, állatai, vizek állatai, állatkertben élő állatok; felidéznek a róluk hallottakat.

Matematikai tapasztalatok

- A megszerzett ismereteket, tapasztalatokat tevékenységeikben alkalmazzák.
- Felismerik a mennyiségi, alak, téri viszonyokat.
- Alakul ítélő képességük.
- Fejlődik tér-sík-és mennyiségsszemléletük.
- Halmazokat megadott szempont szerint: összehasonlítanak, szétválogatnak, sorba rendeznek.

- Tapasztalatokat szereznek a geometria körében.
- Tájékozódnak a térben és a síkban ábrázolt világban.
- Párosítanak elemeket (több, kevesebb, ugyanannyi fogalma).
- Sorozatokat készítenek mennyiségi tulajdonságok szerint.
- Összemérnek mennyiségeket: hossz, tömeg, űrtartalom, terület, vagy az általuk kitalált szempontok szerint.
- Felismerik, megnevezik a színek világosabb, sötétebb árnyalatait.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Pozitív érzelmi viszonyuk alakul ki a természethez, az emberi alkotásokhoz; ügyelnek azok védelmére, az értékek megőrzésére.
- Ismerik lakásuk címét, szülei foglalkozását.
- Olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melyek a közvetlen környezetükben való biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- Megismerik a közlekedési eszközöket, szabályokat.
- Felismerik a környezetük fontosabb intézményeit.
- Képesek összefüggések felismerésére.
- Összehasonlítanak ismert tárgyakat, jelenségeket külső jegyeik, rendeltetésük szerint.
- Felsorolják a testrészeket, az érzékszerveket; igényesek önmagukra.
- Felismerik a napszakokat.
- Különbséget tesznek az évszakok között, ismerik jellegzetességeiket.
- Képesek válogatásra, sorba rendezésre.
- Ismernek gyűjtőfogalmakat.
- Képesek a térben tájékozódni, felismerik, helyesen alkalmazzák a névutókat.
- Becsülnek, mérnek, párosítanak.
- Számlálnak, mennyiségfogalmuk folyamatosan fejlődik.

Munka jellegű tevékenységek

Örömmel, szívesen végzett aktív tevékenység.

A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság alakításának fontos területe.

A közösségi kapcsolatok a kötelesség-és felelősségvállalás alakításának eszközei.

A saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Feladataink

tudatos pedagógiai szervezés, a gyermekekkel való aktív együttműködés

folyamatos, konkrét, reális fejlesztő értékelés

a közösségi kapcsolatok és a kötelességteljesítés alakítása

- A csoportszoba bútorainak, berendezési tárgyainak átrendezése foglalkozásokhoz, alváshoz, étkezéshez.
- Esetenként a helységeket felsöprik, a bútorokat (asztal, szék, babasarok) kiviszik.
- Az udvar rendjének megőrzésében segítenek (papír, szemét összegyűjtése, locsolás).
- A kerti növényápolásnál, gondozásnál (vetés, palántázás, gyomtalanítás) segítenek.
- Önkiszolgálással segítenek az edények, evőeszközök szétosztásában.
- Egyéni szükségleteiknek megfelelően folyadékot töltenek a kancsóba, kiosztják.
- Esetenkénti megbízatásokat teljesítenek.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Önkiszolgálás
- A gyermekek szeretnek közösen tevékenykedni.
- Munkavégzésükben önállóak, igényesek.
- Szívesen vállalnak, teljesítenek egyéni megbízást.
- Örömmel segítenek.
- Szeretnek meglepetést készíteni.
- Részt vesznek a környezet-, a növény-és állatgondozásban.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.

A tanulást biztosító feltételek megteremtése során építünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodánkban a tanulás folyamatos, utánzásos, vagy spontán és szervezett tevékenység, mely támogatja a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését.

Az általunk kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Elsődleges célja az óvoda gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, mely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

Feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, több érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái óvodánkban

utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulások, szokások alakítása
spontán játékos tapasztalatszerzés

játékos, cselekvéses tanulás

a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés

az általunk irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés

gyakorlati problémamegoldás

A tanulás irányítása során egyéni, pozitív értékeléssel segítjük a gyermeki személyiség kibontakoztatását.

5. Óvodánk kapcsolatrendszere

Az óvoda és a család

Az együttműködés formái:

Nyílt nap a leendő óvodásoknak

Felvételi beszélgetés - kölcsönös információátadás

Beszoktatás az anyával, vagy más családtaggal

Fogadóórák, szülői konzultációk

Szülői értekezletek - fontos információkkal és személyes beszélgetésekkel, a csoportban felmerülő problémák őszinte feltárásával

Szülőszemináriumok - aktuális témákkal, amelyek az óvoda konkrét szituációival, a családi neveléssel kapcsolatosak, lehetőség szerint külső előadó meghívása

Közös rendezvények szervezése a szülőkkel.

Szülői Szervezet működtetése (éves munkaterv alapján)

Beépítjük munkánkba a szülők és családtagok élő magyarországi német nyelvi ismereteit és kulturális hagyományait.

A gyermeki tehetség kibontakoztatása érdekében (zenei, vizuális kultúra, sport) kapcsolatot ápolunk a város más intézményeivel, felhívjuk a szülők figyelmét a lehetőségekre.

Kapcsolat intézményekkel:

Kapcsolatfelvétel a könyvtárral, múzeumokkal és a művelődési házzal, a helyi médiával

Az együttműködés formái:

- Látogatás a könyvtárba, múzeumokba és a művelődési házba.
- Folyamatos információcsere biztosítása.
- Fellépés felkérés alapján városi rendezvényeken

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Fenntartóval

Kapcsolatunk részben hivatalos, támogató jellegű, együttműködő.

A kapcsolattartás formái:

- kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- az óvodavezető beszámolója

Egészségügyi szervekkel

Az MNÁMK gyermekorvosa szükség szerint a rendelkezésünkre áll; járvány-ügyi teendőket is ellát

Orvossal, védőnővel esetmegbeszélések.

Tájékoztató előadások szervezése a szülőknek

Egyházzal

Igény szerint lehetőséget biztosítunk az egyházi személy által vezetett hitoktatásban való részvételre nagycsoportos gyermekeknek.

A Bajai Óvodaigazgatósággal szakmai, egymást segítő, együttműködő munkakapcsolatban vagyunk

6. Sajátos feladataink, speciális szolgáltatásaink

Gyermekvédelem

A nemzeti köznevelésről szóló törvény kibővítette az óvodavezető felelősségi körét a gyermekvédelmi jelzőrendszernek az intézményhez kapcsolódó feladatainak koordinálásával, ezzel megerősítve az óvoda gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepét.

Óvodásaink eltérő szociokulturális környezetből kerülnek az óvodába.

Az eredményes személyiségfejlesztés, az egyéni képességfejlesztés az óvodai nevelés eszközeivel csak úgy lehetséges, ha egyénileg ismerjük a gyerekeket, azt a szociokulturális hátteret, amelynek nevelését kiegészítjük. Eddigi működésünk során gyakran figyeltünk fel a gyermekközösségekben kapcsolat-zavarra, viselkedés-zavarra, teljesítmény-zavarra.

Ezek a tünetek arra késztettek bennünket, hogy a mentálhigiénés okokra visszavezethető nevelési problémákat ismerjük, kezeljük.

Célunk a gyermekvédelmi munkában

Évenként, gyermekekenként feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek óvodásainkat a családban, az óvodában hátrányosan érintik (egyedül nevelés, érzelmileg sivár családi háttér, betegség, étel intolerancia figyelmen kívül hagyása túlzott követelmények)

Az óvónők feladata kompenzálás a nevelőmunkában, a szülőkkel való személyes kapcsolattartás. A városi szervezésű jótékonysági akciók aktív részesei vagyunk, a szülők örömmel segítenek másokon, ezáltal a gyermekek szociális érzékenysége is fejlődik. Remélhetőleg a segítőkészség is életformájukká válik.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében együttműködünk az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültségű szakemberekkel.

Feladataink

- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek
 - a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek
 - a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
 - a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek meghatározása
 - a gyermeki személyiség megismerése, a családi háttér feltárása, a társkapcsolatok elemzése
- Ebből következően az óvodai élet megszervezésében, tartalmában a hátrányok kompenzálását segítjük az egyéni bánásmód, a tapintatos irányítás és a családi nevelés gyermek iránti felelősségének erősítésével.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünk

A hátrányos helyzetű gyermekek számára személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató fejlesztő programot szervezünk. Az érintett gyermekek fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján, folyamatos nyomon követéssel valósul meg.

Rendszeresen értékeljük a gyermekek haladását, fejlődését, esetleg az ezeket hátráltató okokat. Szükség esetén együttműködünk azokkal a szolgálatokkal, melyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, a gyermekek számára speciális szolgáltatásokat biztosítanak

7. Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere

Óvodánk dokumentumai

- MNÁMK Pedagógiai Programja
 - SZMSZ
 - Házirend
 - Munkaterv
 - Vezetői program, éves beszámoló
- Továbbképzési program, beiskolázási terv
ovi Kréta

A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése TÉR, tanfelügyelet, minősítés

Az ellenőrzés és értékelés célja a helyes pedagógiai gyakorlat megerősítése, a fejlesztendő területek meghatározása.

Területei:

- dokumentumok ellenőrzése, elemzése

- a nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése
- a pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése
- a pedagógiai program megvalósításának nyomon követése, ellenőrzése
- egyéni fejlesztési terv készítése

Az óvoda pedagógiai munkájáért, szakmai színvonaláért az óvoda vezetője a felelős,
A munkaközösség vezetők és a nevelőtestület tagjainak részvételét, eseti feladatait az Szervezeti Működési Szabályzat rögzíti.

Az ellenőrzés a nevelési év folyamán ütemezetten történik.

Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése

Az óvodai gyermekcsoportok nevelési - tevékenységi programjának tervezése a gyermekek fejlődési üteméhez, igényeihez, a spontán helyzetekhez igazodik, a feladatok egymásra épülnek. A vezető a csoportlátogatások alkalmával folyamatosan ellenőrzi és értékeli a tervezést, a program célkitűzéseire képest.

A gyermekek egyéni fejlődési dokumentációja helyi, saját készítésű programunkhoz igazodik. Az óvónők olyan kompetenciák birtokában vannak, melyek alapján képesek a gyermekek aktuális fejlettségi szintjének megállapítására és arra, hogy a nyelvelsajátítási folyamatot az életkori sajátosságoknak megfelelően szervezzék és kövessék. Ehhez a munkához szakmai útmutatók állnak rendelkezésünkre.

8. Az érdekvédelem fórumai óvodánkban

Az óvodások védelmét a Házirend, a Szervezeti Működési Szabályzat és a Pedagógiai Program biztosítja.

A szülői érdekvédelem szerve a Szülői Szervezet

Az óvodai dolgozók érdekvédelem szerve a Szervezeti Működési Szabályzatban meghatározott.

Felhasznált irodalom

1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
Magyar Közlöny 71. sz. 1996
2. Az óvodai nevelés programja
3. A Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve
Magyar Közlöny 95. sz. 1997
4. Göncz Lajos: A kétnyelvűség pszichológiája
 Fórum Kiadó, Újvidék, 1985
5. Rosa Mammel: Deutsch im Kindergarten
Budapest, 1995
6. Monika Jäger - Manz: "Ich sag dir was!"
Baja, 1996
7. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan
Budapest 1981
8. Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés - de hogyan?
NAT-TAN Sorozat, Budapest, OKI 1996
9. Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
Szolnok, 1997
10. Dr. Pereszlényi Éva: Előadások, segédanyagok
Helyi Programelőkészítő tanfolyam, Baja, 1996
11. Pereszlényi Éva - Porkolábné dr. Balogh Katalin:
Játék - mozgás - kommunikáció óvodai program
Budapest, 1997
12. Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarccal az iskolában
Budapest 1992
13. Talabér Ferencné: Zweisprachigkeit im Kindergarten
Sopron, 1992
14. Dr. Tótszöllősiné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában
Budapest, 1994
15. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet
(363/2012.(XII. 17))
16. A Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének
Irányelve kiadásáról szóló MKM rendelet (2012.)
17. A magyarországi német óvodák irányelvei és középtávú fejlesztési terve (2012)
18. 20/2012. (VIII.31.9 EMMI – rendelet
19. Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és a Pedagógus II. fokozatba
lépéshez
20. Magyar Közlöny 2018. évi 118. szám
21. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a
köznevelési intézmények névhasználatáról
22. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

MELLÉKLETEK

Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység

Bevezetés

Az átmenetekre (óvoda – 1. osztály, 2. – 3. osztály, 4. osztály – gimnázium) az intézményvezetés és a tantestületek évek óta kiemelt figyelmet fordítanak.

Jelen koncepció az óvodából az általános iskolába való átmenetre vonatkozik.

Az elmúlt években már létezett egy program, „*Úton az iskolába*” címmel.

Német külföldi iskolaként azonban szükségessé vált kibővíteni ezt a programot, amelynek középpontjában a német nyelv aktív használata és a magyarországi német identitás erősítése áll.

A program megvalósítása

Gyermekeink a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik, készségeik fejlesztése érdekében 45 perces időkeretben, fejlesztő pedagógiai tevékenységeken vesznek részt.

Az általános iskola épületében található, speciálisan erre a célra kialakított, berendezett terem tökéletes infrastrukturális adottságaival lehetővé teszi a külön térben szervezett a feladatra differenciált, a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodó komplex, játékos foglalkozásokat. A projekt egyedi, igazodik intézményünk arculatához, sajátosságaihoz; általa folyamatosságot biztosítunk, egységként kezeljük a gyermekkor ezen szakaszát.

Az óvónő-tanító párosok módszertani, nyelvi szempontból is jól felkészült, tapasztalt pedagógusok.

A foglalkozások tematikájának összeállításakor több szempontot tartunk szem előtt:

- a gyermekek egész személyiségét fejlesztő, élményt nyújtó legyen a foglalkozás; érezzék jól magukat, örömteli tevékenységek által jussanak sikerélményhez
- a helyiség otthonos, barátságos, motiváló légkörű legyen
- elegendő hely álljon rendelkezésre mozgásos tevékenységekhez is, hisz a központi idegrendszer érési folyamata és a mozgásfejlődés egymással szoros egységben biztosítja az értelmi fejlődést
- nagy hangsúlyt fektetünk a beszéd, a gondolkodás, a figyelem fejlesztésére, mert ezek alapozzák meg az iskolába lépéshez szükséges pszichés funkciók optimális fejlődését
- a foglalkozások során a német és a magyar nyelv használatának egészséges egyensúlya valósuljon meg
- a programban részt vevő pedagógusok kommunikációs csatornája a Teams felület, ahol tapasztalatcserével, segédanyagokkal segítjük egymás munkáját

Programunk céljai

- zökkenőmentes átmenet biztosítása az óvodások optimális fejlődése érdekében
- játékos környezetben különböző tevékenységeken való részvétel, amelyek fejlesztik képességeiket
- az óvodások intézményünkhöz való kötődésének erősítése
- óvodásaink minél nagyobb számban az általános iskolánkba iratkozzanak be
- érzelmi, kognitív, szociális és motorikus képességeik fejlesztése, és ezáltal az iskolai érettség megsegítése

- a gyermekek ismerjék meg az általános iskola épületét, helyiségeit (aulát, tantermeket, tornatermet, könyvtárat, étkezőt)
- a német nyelvi kompetenciáik és ismereteinek bővítése, elmélyítése
- a szülők betekintést nyerjenek az általános iskola munkájába

A program mindig az aktuális nevelési év szeptemberében kezdődik. Óvodánkban egy-egy nevelési évben átlagosan 50 tanköteles korú gyermek van, különböző vegyes életkorú csoportokban. Tevékenységeinket úgy szervezzük meg, hogy egy csoport minden gyermeke egyszerre vehessen részt az óvodai programban, a közös tevékenységek során a gyermekek új csoportösszetételben nagyoknak és kompetensnek érzik magukat.

Közös programok (általános iskola - óvoda)

- A nagycsoportosok „Avatási ünnepsége” – minden szeptemberben a program kezdetkor („*Leo Fest*”)
- Termény-ünnep minden év októberében a családok bevonásával
- Márton-nap – november 11.
- „Kis gólyák” projektnapok (augusztus végén)
- Rajzverseny minden városi óvoda számára

A szülők folyamatos, rendszeres tájékoztatása a számukra létrehozott Teams csoporton keresztül valósul meg, ahol fotókat, feladatlapokat, beszámolókat láthatnak.

A program a ballagáson átnyújtott oklevél és portfóliómappa átnyújtásával zárul.

Gyerekjoga foglalkozás nagycsoportos gyermekeknek

A GYEREKJÓGA SZEREPE ÉS JÓTÉKONY HATÁSAI

A gyerekekben olyan készségeket hív elő és fejleszt, mint például együttműködő készség, összpontosítás, helyes testtartás, testtudat, kitartás, figyelemmegtartás, kreativitás. A mozgással felszabadulnak az energiák.

Fejleszti a gyerekek mozgáskoordinációját, érzelmi intelligenciájukat, valamint idegrendszerük és immunrendszerük is megerősödik.

Milyen egy gyerekjoga óra az óvodában?

A jóga gyerekek esetében egy mozgáskultúra egyensúllyal, harmóniával és sok vidámsággal, játékos formában lefordított testtartásokról szól, ahol különböző állatokat utánózva átmozgatják testrészeiket, ezzel serkentve a test és lélek öngyógyító képességét. A gyerekek belebújhatnak a különböző állatok bőrébe, utánózva azok járását, „beszédét”, mindezeket mondókaival és színes történetekkel megfűszerezve. Eszközként szolgál önmaguk kifejezésére, és míg a felnőtt jóga a befelé figyelmet tartja főként szem előtt, a gyerekjogán bátran kiereszthetik a bennük lévő feszültséget és blokkoló érzelmeket, de megélhetik félelmeiket és ennek segítségével fel is dolgozhatják azokat. Az óra végéhez érve szükség van az elcsendesülésére, ezért szükség van relaxációra, ez egy rövidebb, az ő szókincsükhöz igazított vezetett relaxáció, ahol képzelőerejük segítségével láthatatlan birodalomba kalauzoljuk el őket.

A sok passzív aktivitásban (tévé és számítógép) az idegrendszer túlterhelése történik, mert nem tud feldolgozódni és levezetődni az inger, érzelm, impulzus. Levezetés helyett is megtartás van. Emiatt létezik gyerekkori depresszió, figyelemzavar stb. Fokozódnak az érzelmi terhek, nem tud

kivezetődni a megélt feszültség. A gyerekjóga finom célja a fegyelem kiművelése, hogy felszabadultnak érezzék magukat, a jógaóra örömteli legyen sok hanggal, játékkal, nevetéssel.

JELLEMZŐI

- szabályok lefektetése pl.: „Nem ártás szabálya” -Ahimsa elve
- orron keresztül lélegezzenek
- nem kellene vezényszavak, a gyerekek másolnak
- rövid bemelegítés
- dinamikusabb mozdulatok, mint a felnőtt jogában
- félelmek, szorongások kezelése
 - megtanít a rendszeres mozgás örömére
- segít megélni az érzelmeket
- megtanítja hogyan vezessék le indulataikat
- nem tartunk ki hosszabb ideig ásanákat
- rugalmasság, kreativitás, óravázlat követése
- vezetett relaxáció, rövidebb, mint a felnőtteké és a nyelvükre van szabva

A GYEREKJÓGA CÉLJA

- finom-motorika fejlesztése
- helyes testtartásra tanít, erősíti az izmokat
- segít az iskolára való felkészülésben, összerendezi a bal-jobb agyféltekét
- segít az összpontosításban, fejleszti a memóriát
- egyensúlyérzék kialakítása
- fejleszti a figyelmet, figyelem megtartását
- szervezet öngyógyító folyamatait serkenti
- boldogsággal tölt el és az életörömet növeli
- önbizalmat fokozza
- fejleszti a kreativitást
- segít megtanulni az ellazulást, relaxációt
- tudatos légzéstechnikával megismertet
- fejleszti a ritmusérzékét, beszédkésztséget
- segít, hogy könnyebb legyen a kapcsolatfelvétel a társakkal
- kapcsolatba kerülnek a belső képi világukkal, jobban megismerik önmagukat
- kiadják magukból az érzelmeiket
- nő az erejük, állóképességük, testük rugalmassága

„A jóga az elme tevékenységének teljes megnyugvása”
Patanjali

Angeliné Tripolszky Andrea

Jegyzőkönyv

Készült 2026. augusztus 28-án az MNÁMK Német Nemzetiségi Óvodájában az intézményi dokumentumok elfogadása alkalmából tartott nevelőtestületi értekezleten.

Jelen vannak a nevelőtestület tagjai az alábbi jelenléti ív szerint.

Az értekezletet vezeti: Aradi Anita, intézményegység-vezető

Jegyzőkönyvvezető: Huber Mátyásné

A jegyzőkönyvet hitelesíti: Pongóné Lakner Mónika

Az intézményvezető megnyitja az értekezletet, megállapítja a jelenlévők számát, kinyilvánítja, hogy a nevelőtestületi értekezlet határozatképes.

Napirendi pontok előterjesztése, véleményezése.

Hozzászólások, javaslatok, azok elfogadása.

A nevelőtestület határozata: a nevelőtestület az óvoda pedagógiai programját 100% arányban, 0 tartózkodás, 0 elutasító szavazat mellett elfogadta.

Baja, 2026.08.28

Huber Mátyásné

jegyzőkönyvvezető

Pongóné Lakner Mónika

hitelesítő

Aradi Anita

intézményegység-vezető

	Név	Beosztás	Aláírás
1.	Angeliné Tripolszky Andrea	német nemz.óvodaped.	<i>Angeliné Tripolszky Andrea</i>
2.	Kiss Andrea	német nemz.óvodaped.	<i>Kiss Andrea</i>
3.	Frick Krisztina	német nemz.óvodaped.	<i>Frick Krisztina</i>
4.	Mészárosné Schäfer Dolli	német nemz.óvodaped.	<i>Mészárosné Schäfer Dolli</i>
5.	Hollósi – Gál Anett	német nemz.óvodaped.	<i>Hollósi – Gál Anett</i>
6.	Bartosné Dibusz Eszter	német nemz.óvodaped.	<i>Bartosné Dibusz Eszter</i>
7.	Pongóné Lakner Mónika	német nemz.óvodaped.	<i>Pongóné Lakner Mónika</i>
8.	Kovácsné Bergmann Barbara	német nemz.óvodaped.	<i>Kovácsné Bergmann Barbara</i>
9.	Géczyiné Kovács Klára	német nemz.óvodaped.	<i>Géczyiné Kovács Klára</i>
10.	Ódor Katalin	német nemz.óvodaped.	<i>Ódor Katalin</i>
11.	Gyetzvai Edit	német nemz.óvodaped.	<i>Gyetzvai Edit</i>
12.	Osztrogonác Erzsébet	német nemz.óvodaped.	<i>Osztrogonác Erzsébet</i>
13.	Aradi Anita	intézményegység-vezető	<i>Aradi Anita</i>

DAS
Deutsche Auslandsschulen
International

MAGYARORSZÁGI NÉMET ÁLTALÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
UNGARDEUTSCHES BILDUNGSZENTRUM

Aradi Anita óvodavezető

H-6500 Baja, Duna u. 33.
Tel.: 0036-79-520935

E-Mail: ovoda@mnamk.hu
www.mnamk.hu

UNGARDEUTSCHES
BILDUNGSZENTRUM

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az MNÁMK Német Nemzetiségi Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület bevonásával az intézményegység-vezető készítette el, amely a nevelőtestület elfogadásával és az intézményvezető jóváhagyásával lép hatályba.

Az intézmény pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető.

Az óvodai Pedagógiai Programot az óvoda nevelőtestülete 2026. augusztus 28-ai értekezletén elfogadta.

Aradi Anita
intézményegység-vezető

Peter Stübler
intézményvezető

Baja, 2026.08.28